EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.6.2013
COM(2013) 445 final

2013/0211 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

11. Euroopa Arengufondi rakendamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides (AKV riigid) on endiselt suureks probleemiks vaesus. Paljud neist on aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel ajakavast maas ja neis ei toimu säästvat arengut. EL aitab AKV riikidel neid probleeme lahendada. On oluline, et EL toetaks ka edaspidi AKV riikide püüdlusi vähendada vaesust ja see lõppkokkuvõttes kaotada, saavutades sel moel säästva arengu eesmärgid ja integreerudes järk-järgult maailmamajandusse.

ELil on AKV riikide rühma kuuluvate arengumaadega ühelt poolt AKV riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel Cotonous 23. juunil 2000 allkirjastatud koostöölepingu (edaspidi „Cotonou leping")[1] alusel 20 aastaks privilegeeritud suhted. Euroopa Arengufond (edaspidi „EAF") on peamine vahend ELi abi andmiseks AKV riikidega sõlmitud Cotonou lepingu kohaseks arengukoostööks ning ülemeremaade ja -territooriumide (edaspidi „ÜMTd") assotsieerimise otsuse alusel toimuvaks koostööks ÜMTdega. EAFi rahastavad ELi liikmesriigid ELi eelarve väliselt konkreetsete jaotamispõhimõtete alusel. Iga EAF moodustatakse mitmeaastaseks perioodiks.

2013. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku puhul on Euroopa Komisjon kavandanud oma teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve"[2] 11. EAFi jaoks koostööks AKV riikide ja ÜMTdega kokku 30 318,7 miljonit eurot (2011. aasta hindades, st 34 275,6 miljonit eurot jooksevhindades). Komisjon võttis vastu ka teatise,[3] kus kirjeldatakse peamisi elemente, mis võiksid esineda ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 sõlmitavas 11. EAFi sisekokkuleppes. Euroopa Komisjon eeldab, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid jõuavad kokkuleppele, millega nähakse ette rahastamismehhanism (11. EAF), sellega hõlmatav täpne periood (2014–2020) ja sellele mehhanismile AKV-ELi partnerluse elluviimiseks eraldatavate vahendite hulk, ning et liikmesriikide valitsuste esindajad sõlmivad 11. EAFi sisekokkuleppe. Euroopa Ülemkogu määras oma 8. veebruari 2013. aasta järeldustes[4] 11. EAFi üldsummaks 30 506 miljonit eurot jooksevhindades.

Uued probleemid koos strateegias „Euroopa 2020" sätestatud eesmärkidega on ajendanud komisjoni tegema ettepaneku kohandada 11. EAFi rakendusmäärust kooskõlas 13. oktoobri 2011. aasta teatisega „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks"[5]. Osa 11. EAFi kavandamise ja rakendamise üldisest poliitikaraamistikust moodustavad ka 22. detsembril 2005 vastu võetud Euroopa konsensus arengu küsimuses ning rahvusvaheliselt kokku lepitud põhimõtted abi tõhususe kohta, sealhulgas Busani foorumi lõppdokument (2011).

---

1 EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3. Lepingut on muudetud 25. juunil 2005. aastal Luxembourgis allkirjastatud lepinguga (ELT 287, 28.10.2005, lk 4) ja 22. juunil 2010. aastal Ouagadougous allkirjastatud lepinguga (ELT L 287, 4.11.2010, lk 3).

2 KOM(2011) 500.

3 KOM(2011) 837.

4 EUCO 37/13 + EUCO 37/13 COR 1.

5 KOM(2011) 637.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Üldsusega konsulteerimine

26. novembrist 2010 kuni 31. jaanuarini 2011 konsulteeris komisjon üldsusega ELi välistegevuse edasise rahastamise teemal. See protsess põhines elektroonilisel küsimustikul, millele oli lisatud taustadokument „Kuidas rahastada ELi välistegevust pärast 2013. aastat?”. Üldiselt ei näidanud vastused vajadust kehtivaid rakendusmehhanisme sisuliselt muuta, kuigi valdav osa vastajatest toetas rakendamise paindlikumaks ja lihtsamaks muutmist.

Mõju hindamine

Komisjon korraldas mõju hindamise,[6] mille käigus kaaluti iga kindlaksmääratud eesmärgi (suurem diferentseerimine ja keskendatus, tõhusam kooskõlastamine ELi liikmesriikidega, uuenduslike rahastamisvahendite sagedasem kasutamine, suurem paindlikkus) puhul kolme peamist poliitilist valikut: hetkeolukorra säilitamine (mitte teha muudatusi võrreldes 10. EAFiga) ja kaht varianti hõlmav valik ESFi raamistiku muutmise kohta. Hetkeolukorra säilitamist ei peetud vastuvõetavaks, sest sellega ei oleks lahendatud tuvastatud probleeme. Kahe teise variandiga oleks lahendatud tuvastatud probleemid eri ulatuses ning kummalgi oleks olnud teatav mõju. Mõju hindamisel jõuti järeldusele, et kõikide kindlakstehtud eesmärkide puhul tuleks valida teine variant, mis käsitleb paremini ELi välistegevuse uusi muudetud strateegilisi suundumusi, sest sellega

- aidatakse suunata tänu täpsemale geograafilisele rõhuasetusele vahendid sinna, kus neid kõige rohkem vajatakse ning kus nende mõju ja lisandväärtus on võimalikult suur;
- aidatakse keskendada tänu täpsemale valdkondlikule rõhuasetusele vahendid piiratud arvule valdkondadele, millega suureneb ELi kriitiline mass;
- suurendatakse tänu töö paremale jaotamisele rahastajate vahel, ühisele kavandamisele ja ELi sihtfondide kasutamisele ELi abi tõhusust ja poliitilist mõju;
- suurendatakse tänu uuenduslikele rahastamisvahenditele ELi toetusallikate finantsvõimendust;
- on võimalik eraldatavaid abisummasid kiiresti kohandada, et võtta arvesse muutunud asjaolusid või eriolukordi (nt kriis, ebakindlus või üleminek) või rakendada rohkem stiimulitel põhinevat käsitlusviisi.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

ELi välistegevuse peamised poliitilised eesmärgid on sätestatud Lissaboni lepingus (ELi lepingu artikkel 21). Lisaks on ELi arengukoostöö peamine eesmärk vähendada vaesust ja see pikas plaanis kaotada (ELi toimimise lepingu artikkel 208). Seoses sellega täidab EL võetud kohustusi ja võtab arvesse eesmärke, mille ta on Ühendatud Rahvaste Organisatsioonis ja teistes rahvusvahelistes organisatsioonides heaks kiitnud.

[6] http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2011:1459:FIN:EN:PDF.

AKV riikide ja piirkondadega toimuva koostöö puhul täiendab seda õigusraamistikku Cotonou leping.

Komisjon esitab käesoleva ettepaneku kooskõlas 11. EAFi sisekokkuleppega,[7] milles nähakse ette, et nõukogu määrus 11. EAFi rakendamise kohta Cotonou lepingu raames tuleks vastu võtta komisjoni ettepanekul ja pärast konsulteerimist Euroopa Investeerimispangaga (EIP) ühehäälselt.

4. MÕJU EELARVELE

Ei kohaldata.

5. PÕHIELEMENDID

11. EAFi rakendusmääruse koostamisel olid järgmised eesmärgid.

– Viia dokument kooskõlas lihtsustamise ja tõhususe suurendamise põhimõttega võimalikult hästi vastavusse komisjoni ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend[8] (eelkõige abi kavandamist käsitlevate sätetega), ning komisjoni ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused[9] (eelkõige rakendamist käsitlevate sätetega) ning mis sisaldab lihtsustatud ja ühtlustatud rakenduseeskirju ja menetlusi kõikide välistegevuse vahendite (v.a EAFi ja Gröönimaa) jaoks. Ühtlustamispüüdluste käigus võetakse seoses komisjonile vastuvõetavate kompromissidega arvesse ka tulemusi, milleni jõuti läbirääkimistel, mida peeti nende dokumentide teemal käesoleva ettepaneku koostamise ajal nõukogus (alaliste esindajate komitee tasandil) ja parlamendikomisjonides. Peale selle jätab komisjon endale õiguse kohandada ettepanekut pärast selle vastuvõtmist nõukoguga peetavate läbirääkimiste ajal, et tagada jätkuvalt kooskõla arengukoostöö rahastamisvahendit ja liidu välistegevuse rahastamisvahendeid käsitlevate dokumentidega. See kooskõlastamine aitab kaasa EAFi võimalikule lisamisele ELi 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku eelarvesse, võttes arvesse eespool nimetatud teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” esitatud komisjoni ettepanekuid ja Euroopa Ülemkogu 8. veebruari 2013. aasta järeldusi.

– Tagada dokumendi vastavus Cotonou lepingu sätetele, eriti selle IV lisale, milles käsitletakse rakendus- ja juhtimiskorda, ning seda samal ajal lihtsustada võrreldes 10. EAFi rakendusmäärusega[10].

I jaotis. Eesmärgid ja üldpõhimõtted – artiklid 1 ja 2

Artikkel 1 (eesmärgid ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid) on viidud võimalikult suures ulatuses vastavusse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 2 eesmärkide ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumide kohta ning sisaldab ka viidet Cotonou lepingus kirjeldatud laiematele eesmärkidele, põhimõtetele ja

7 Lisada viide 11. EAFi sisekokkuleppe kohta.
8 KOM(2011) 840.
9 KOM(2011) 842.
10 Nõukogu määrus (EÜ) nr 617/2007, ELT L 152, 13.6.2007, lk 1.

väärtustele ning samuti liidu välja töötatud poliitikas, sealhulgas muutuste kavas, sätestatud arengueesmärkidele ja koostööstrateegiatele. Selles artiklis nõutakse ühtlasi OECD arenguabi komitee kehtestatud ametliku arenguabi kriteeriumide võimalikult ulatuslikku täitmist. Samuti seletatakse selles lahti humanitaarabi vahendite ja EAFi vahendite vastastikune täiendavus.

Artikkel 2 (üldpõhimõtted) on viidud vastavusse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikli 3 lõigetega 5–10. Selles sätestatakse käesoleva määruse rakendamise põhimõtted, mis on ELi välistegevuse ühtsuse tugevdamine, koostöö parandamine liikmesriikide ja teiste kahepoolsete või mitmepoolsete rahastajatega ning partnerriigi ja -piirkonna juhitav arenguprotsess koos vastastikuse vastutusega, mille poole püüeldakse kaasava ja osalust soodustava käsitlusviisi kaudu, kasutades tõhusaid ja uuenduslikke koostööviise, mis on kooskõlas OECD arenguabi komitee parimate tavadega, ja suurendades seega abi mõju ning vähendades kattumist ja dubleerimist.

II jaotis. Kavandamine ja vahendite eraldamine – artiklid 3–7

Artiklis 3 (vahendite eraldamise üldraamistik) sätestatakse üldraamistik vahendite eraldamiseks EAFist. See on viidud võimalikult suures ulatuses vastavusse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikli 3 lõikega 2 partnerriikide suhtes rakendatava diferentseeritud käsitlusviisi põhimõtete kohta. Artikliga 3 nähakse ette teatise „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks” põhimõtete kohaldamine EAFi suhtes, samas tagatakse sellega ka Cotonou lepingus sätestatud vahendite eraldamise nõuete (Cotonou lepingu IV lisa artiklis 3 kirjeldatud kriteeriumide) täitmine. Seepärast kirjeldatakse vahendite eraldamise kriteeriumeid kahes lõikes: lõikes 1 tuletatakse meelde Cotonou nõuded, mis on seotud vajaduste ja tulemustega, ning lõikes 2 sätestatakse üksikasjalikumalt muutuste kava diferentseerimispõhimõtted (vajadused, suutlikkus, kohustused, tulemused ja mõju), millest lähtutakse riikidele eraldatavate vahendite soovitusliku suuruse kindlaksmääramisel.

Artiklis 4 (kavandamise üldraamistik) sätestatakse üldraamistik EAFi kavandamiseks käesoleva määruse kohaselt. Artiklis tuletatakse meelde Cotonou lepingu partnerlus- ja kooskõlastamispõhimõtted, st et kavandamine peaks toimuma võimaluse korral koos asjaomase partnerriigi või -piirkonnaga ning see tuleks viia üha enam vastavusse nende vaesuse vähendamise strateegiatega. Artiklisse on võetud ka elemente arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikli 10 lõikest 2. Selleks et tagada liidu ja liikmesriikide meetmete koostoime ja vastastikune täiendavus, kaasatakse liikmesriigid täielikult kavandamisse, sealhulgas ühise kavandamise kaudu. Kõikide liikmesriikide (sh nende, kes ei ole kohapeal esindatud) osalemine on ette nähtud EAFi vahenditest rahastamise eripära tõttu. Konsultatsiooniprotsess hõlmab ka teisi rahastajaid ja arenguvaldkonnas tegutsejaid, samuti kodanikuühiskonda ning piirkondlikke ja kohalikke asutusi.

Artikli 4 lõikes 3 kirjeldatakse Cotonou lepingus ette nähtud asjaolusid, mille puhul komisjon võib kehtestada ühepoolselt arenguabi kavandamiseks ja rakendamiseks erisätted.

Artikli 4 lõikes 4 tuletatakse kooskõlas arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikli 5 lõikega 4 meelde teatises „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks” välja kuulutatud ELi eesmärki abi keskendada, piirates kahepoolse kavandamise puhul sekkumist kolme valdkonnaga.

Artikkel 5 (programmdokumendid) on viidud võimalikult suures ulatuses vastavusse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku

artikliga 11. Selles kirjeldatakse nõudeid ja põhimõtteid, mida kohaldatakse riikide ja piirkondade jaoks strateegiadokumentide ning nende põhjal mitmeaastaste sihtprogrammide ettevalmistamisel. Artiklis loetletakse ka juhtumid, mille puhul ei pea strateegiadokumenti koostama, selleks et lihtsustada ja ühtlustada kavandamist ning samuti soodustada ühist kavandamist liikmesriikidega ja kavandatavate programmide arengumaade programmidega vastavusse viimist. Artikliga kehtestatakse ka võimalus ühiseks raamdokumendiks, milles sätestatakse ulatuslik liidu strateegia, mille osa arengupoliitika oleks. Kooskõlas Cotonou lepingu partnerluspõhimõttega on alternatiivsete programmdokumentide kasutamiseks vaja partnerriigi valitsuse nõusolekut, vastasel juhul tuleb koostada strateegiadokument.

Artikli 5 lõigetega 5 ja 6 nähakse ette EAFi spetsiifilised kavandamisviisid, mis on sätestatud Cotonou lepingus AKV riikide vahelise koostöö ja eritoetusprogrammide jaoks.

Artikkel 6 (kavandamine kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevate riikide ja piirkondade jaoks) on viidud vastavusse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 12. Selles rõhutatakse kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevate riikide erivajadusi ja -tingimusi, millega tuleks arvestada programmdokumentide kavandamise ajal.

Artikkel 7 (programmdokumentide kinnitamine ja muutmine) on viidud võimalikult suures ulatuses vastavusse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 14 strateegiadokumentide kinnitamise ja mitmeaastaste sihtprogrammide vastuvõtmise kohta. Artiklis sätestatakse, et programmdokumendid (nt strateegiadokumendid, mitmeaastased sihtprogrammid ja eritoetusprogrammid) kiidab heaks komisjon kooskõlas käesoleva määruse artikliga 14. Selles tuletatakse ka meelde Cotonou lepingu sätteid, milles käsitletakse dokumentide edastamist parlamentaarsele ühisassambleele ja programmdokumentide heakskiitmist AKV riigi või piirkonna poolt pärast vastuvõtmist komisjonis. Sellega nähakse ette kavandamise läbivaatamine ja vajaduse korral (strateegia või kavandatud prioriteetide sisulise muutumise korral) vastavate dokumentide muutmine. Artiklis sätestatakse paindlikkus ja lihtsustamine, määrates kindlaks mitteolulised muudatused, millest teavitatakse EAFi komiteed. Selle artikliga nähakse ette ka eraldi kiirmenetlus programmdokumentide muutmiseks põhjendatud kiireloomulisuse korral, mis on samaväärne määruse (EÜ) nr 182/2011[11] artiklis 8 sätestatud komiteemenetlusega, nagu on sätestatud käesoleva määruse artikli 14 lõikes 10.

III jaotis. Rakendamine – artiklid 8–13

Artiklis 8 (üldine rakendusraamistik) sätestatakse üldine raamistik ELi abi rakendamiseks kooskõlas 11. EAF finantsmäärusega.

Artikkel 9 (tegevusprogrammide, üksikmeetmete ja erimeetmete vastuvõtmine) on viidud võimalikult suures ulatuses vastavusse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 2. Selles sätestatakse põhimõte, et komisjon teeb rahastamisotsused mitmeaastastel programmdokumentidel põhinevate tegevusprogrammide vormis. Kooskõlas mitmeaastaste programmdokumentidega võib siiski võtta väljaspool tegevusprogramme vastu ka üksikmeetmeid. Cotonou lepinguga ette nähtud erijuhtudel (erakorralistel asjaoludel või ettenägematu vajaduse korral) võib komisjon vastu võtta ka erimeetmeid, mida ei ole mitmeaastastes programmdokumentides sätestatud. Artiklis kehtestatakse nimetatud

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes.

rahastamisotsuste vastuvõtmise kord. Sellega nähakse ette ka konkreetne keskkonnaalane sõelumine, sealhulgas seoses kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse alase mõjuga.

Artiklis 10 (liikmesriikide täiendavad osamaksud) kirjeldatakse nende vabatahtlike osamaksude haldamise tingimusi, mida liikmesriigid võivad teha komisjonile või EIP-le kooskõlas 11. EAFi sisekokkuleppega.

Artiklis 11 (maksud, tollimaksud ja muud lõivud) kirjeldatakse kooskõlas liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 5, järgides samal ajal Cotonou lepingu IV lisa artikli 31 sätteid, maksude, tollimaksude ja muude lõivudega seotud võimalikku korda.

Artikkel 12 (liidu finantshuvide kaitse) on viidud vastavusse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 7. Selles sätestatakse meetmed liidu finantshuvide kaitseks ja eelkõige selleks, et liidul (komisjonil, kontrollikojal ning Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF)) oleks võimalik rakendatavaid meetmeid kontrollida.

Artikkel 13 (eeskirjad kodakondsuse ja päritolu kohta seoses riigihangete, toetuste ja muude abi määramise menetlustega) ei ole viidud vastavusse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artiklitega 8 ja 9, kuna selles viidatakse Cotonou lepingu IV lisa artiklis 20 kindlaksmääratud kodakondsus- ja päritolueeskirjade sätetele.

IV jaotis. Otsuste tegemise kord – artiklid 14–16

Artiklis 14 (EAFi komitee vastutusala) kirjeldatakse EAFi komitee ülesandeid ja kaasamist käesoleva määruse rakendamisse. Selles viiakse EAFi menetlused vastavusse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 15, milles viidatakse komiteemenetlustele. Need menetlused on *mutatis mutandis* samaväärsed komiteemenetlust käsitleva määruse (EÜ) nr 182/2011 artikliga 3 (üldsätted), artikliga 5 (kontrollimenetlus) ja artikliga 8 (kiirmenetlus).

Artiklis 15 (Aafrika rahutagamisrahastu) kehtestatakse erimenetlus Aafrika rahutagamisrahastu haldamiseks.

Artiklis 16 (investeerimisrahastu komitee) kirjeldatakse sisekokkuleppe alusel EIP egiidi all loodud investeerimisrahastu komitee struktuuri ja toimimist käesoleva määruse rakendamisel. Selles kirjeldatakse ka EIP –tehingute toimumist ja nende tingimusi.

V jaotis. Lõppsätted – artiklid 17–22

Artikkel 17 (kolmanda riigi või piirkonna osalemine) põhineb 10. EAFi rakendusmäärusel, võttes arvesse arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artiklit 15. Selles sätestatakse võimalus laiendada AKV riikidele ettenähtud EAFi rahaliste vahendite saamise õigust AKV riikide hulka mittekuuluvatele arengumaadele ja piirkondliku integratsiooniga tegelevatele organitele, mille tegevuses osalevad AKV riigid. Selles toetatakse ka AKV riikide, ÜMTde ning liidu äärepoolseimate piirkondade vaheliste piirkondlike koostööprogrammide tugevdamist.

Artikkel 18 (EAFi abiga seotud järelevalve, aruandlus ja hindamine) on viidud vastavusse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artiklitega 12 ja 13. Sellega pannakse komisjonile ja EIP-le

kohustus korrapäraselt hinnata elluviidud poliitika ning programmide ja projektide tulemusi. Komisjon peab jälgima ka kavandamise enda tõhusust ja koostama kahe aasta järel esitatava aruande käesoleva määruse rakendamisel tehtud edusammude kohta. Ühtlasi nähakse sellega ette tulemuste läbivaatamine, et hinnata kohustuste täitmise ja väljamaksete tegemise määra ning antud abi tulemusi ja mõju, ning AKV investeerimisrahastu vahe- ja lõpphindamised, nagu on sätestatud Cotonou lepingu II lisas.

Artikkel 19 (kliimameetmete ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutused) on viidud vastavusse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikliga 14. Selles nähakse ette OECD meetoditel (nn Rio markerid) põhinev spetsiaalne jälgimissüsteem.

Artikkel 20 (Euroopa välisteenistus) on horisontaalne artikkel, mille leiab kõikidest komisjoni ettepanekutest välistegevust käsitlevate määruste vastuvõtmise kohta. Näitena võib tuua arengukoostöö rahastamisvahendi määruse vastuvõtmist käsitleva komisjoni ettepaneku artikli 21. Selles rõhutatakse, et käesolevat määrust tuleb kohaldada kooskõlas nõukogu otsusega, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine,[12] ning eriti selle artikliga 9.

Artikliga 21 (üleminekumeetmed) nähakse ette üleminekurahastu tagamaks, et vahendid on kättesaadavad ka 11. EAFi hilisema jõustumise korral, pidades silmas eeskätt viivitusi 11. EAFi sisekokkuleppe ratifitseerimise protsessis. Seega tuleks kuni 11. EAFi jõustumiseni rahastada tegevusprogramme, üksikmeetmeid, erimeetmeid ja konkreetseid toetuskulude tegevusprogramme varasemate EAFide järelejäänud vahendite piires ja varasematest EAFide projektidest vabanenud vahenditest. Üleminekurahastust eraldatavate[13] vahendite üle peetakse arvestust 11. EAFi raames. Võttes käesoleva määruse vastu ühehäälselt, teeb nõukogu otsuse kasutada varasemate EAFide järelejäänud vahendeid vastavalt 10. EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikele 5 ja Cotonou lepingu Ib lisa artiklile 5. Selles artiklis sätestatakse ka 10. EAFi finantsmääruse kehtimine kuni 11. EAFi finantsmääruse jõustumiseni.

Artikliga 22 (jõustumine) nähakse ette, et käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014 kuni 11. EAFi sisekokkuleppe kohaldamise lõppkuupäevani.

[12] Nõukogu otsus (EL) 2010/427.

[13] EIP terminoloogia kohaselt „heaks kiidetud”.

2013/0211 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

11. Euroopa Arengufondi rakendamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma (edaspidi „AKV riigid") ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud 23. juunil 2000 Cotonous[14] (edaspidi „Cotonou leping"),

võttes arvesse nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate vahel sõlmitud sisekokkulepet Euroopa Liidu abi rahastamise kohta mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) alusel vastavalt Cotonou lepingule ning finantsabi eraldamise kohta nendele ülemeremaadele ja -territooriumidele, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu neljandat osa (edaspidi „sisekokkulepe"),[15] eriti selle artikli 10 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Investeerimispanga arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) AKV-ELi ministrite nõukogu otsuses nr (...)[16] kehtestatakse koostööks AVK riikidega aastateks 2014–2020 mitmeaastane finantsraamistik, võttes vastu Cotonou lepingu Ic lisa.

(2) Sisekokkuleppega määratakse kindlaks 11. Euroopa Arengufondi (edaspidi „11. EAF") erinevad rahastamispaketid, jaotamispõhimõtted ja 11. EAFi osamaksud, luuakse EAFi komitee ja investeerimisrahastu komitee ning määratakse kindlaks neis kohaldatavad häälte arvutamise ja kvalifitseeritud häälteenamuse eeskirjad.

(3) Lisaks määratakse sisekokkuleppega kindlaks liidu abi Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühmale (edaspidi „AKV riigid") (välja arvatud Lõuna-Aafrika Vabariik) ning ülemeremaadele ja -territooriumidele (edaspidi „ÜMTd") seitsmeaastaseks ajavahemikuks (2014–2020) kogusummas 30 506 miljonit eurot, mida rahastatakse liikmesriikide osamaksudest. Sellest summast eraldatakse

[14] EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3. Lepingut on muudetud 25. juunil 2005. aastal Luxembourgis allkirjastatud lepinguga (ELT 287, 28.10.2005, lk 4) ja 22. juunil 2010. aastal Ouagadougous allkirjastatud lepinguga (ELT L 287, 4.11.2010, lk 3).

[15] Lisada viide 11. EAFi sisekokkuleppele: ELT (...).

[16] Lisada viide AKV-ELi ministrite nõukogu otsusele: ELT (...).

(...) miljonit eurot AKV riikidele kooskõlas Cotonou lepingu Ic lisas nimetatud mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2014–2020, (...) miljonit eurot ÜMTdele ning (...) miljonit eurot komisjonile EAFi kavandamise ja rakendamisega seotud kulude katteks.

(4) 11. EAFi vahendite eraldamine ÜMTdele on reguleeritud nõukogu (...) otsusega (...) ÜMTde Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta[17] ning selle rakenduseeskirjade ja hilisemate ajakohastamistega.

(5) Meetmeid, mis on hõlmatud nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 1257/96 humanitaarabi kohta[18] ja mis on selle määruse kohaselt rahastamiskõlblikud, tohib rahastada 11. EAFist ainult erandjuhtudel, kui selline abi on vajalik koostöö jätkumise tagamiseks, et väljuda kriisiolukorrast ja saavutada arenguks stabiilsed tingimused, ning kui meetmeid ei ole võimalik rahastada Euroopa Liidu üldeelarvest.

(6) Nõukogu võttis 11. aprillil 2006 vastu põhimõtte rahastada EAFist Aafrika rahutagamisrahastut.

(7) Peale selle on AKV riikidel õigus saada liidu abi temaatilistest programmidest, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu (...) määruses (...), millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa Parlamendi ja nõukogu (...) määruses (...), millega luuakse partnerluse rahastamisvahend koostööks kolmandate riikidega, Euroopa Parlamendi ja nõukogu (...) määruses (...), millega kehtestatakse stabiliseerimisvahend, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu (...) määruses (...), millega luuakse rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas. Need programmid peaksid pakkuma lisandväärtust 11. EAFi raames rahastatavatele programmidele, olema nendega kooskõlas ja täiendama neid.

(8) Nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr [.../...] (millega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorsoo- ja spordiprogramm „Erasmus kõigi jaoks”)[19] artikli 13 lõikega 2, eraldatakse kõrghariduse rahvusvahelise mõõtme edendamiseks õppega seotud liikumisele väljaspool ELi asuvatesse riikidesse või asuvatest riikidest ning nende riikide ametiasutuste/institutsioonide/organisatsioonidega tehtavale koostööle ja peetavale poliitilisele dialoogile erinevatest välisvahenditest (arengukoosöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, ühinemiseelse abi rahastamisvahend, partnerluse rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond) soovituslik summa 1 812 100 000 eurot. Nende vahendite kasutamise suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr [.../...] [„Erasmus kõigi jaoks”] sätteid. Asjaomased rahalised vahendid tuleks eraldada kahe mitmeaastase eraldisena, millest esimene hõlmab ainult esimest nelja aastat ja teine ülejäänud kolme aastat. Neid vahendeid tuleks arvesse võtta käesoleva määruse kohasel mitmeaastasel suunaval kavandamisel kooskõlas asjaomaste riikide vajaduste ja prioriteetidega. Märkimisväärsete ettenägematute asjaolude või oluliste poliitiliste muutuste korral tuleks eraldised kooskõlas ELi välistegevuse prioriteetidega läbi vaadata.

---

17 Lisada viide muudetud otsusele ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta: ELT (...).

18 EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1.

19 ELT L [...].

(9) Veelgi tuleks soodustada AKV riikide, ÜMTde ja liidu äärepoolseimate piirkondade vahelist piirkondlikku koostööd.

(10) 11. EAFi rakendamiseks tuleks kehtestada abi kavandamise, läbivaatamise ja heakskiitmise menetlus ning abi kasutamise järelevalve üksikasjalikud eeskirjad. (...) võtsid nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad vastu otsuse (...) kohaldada ajutiselt sisekokkulepet,[20] et vastu võtta rakendusmäärus ja finantsmäärus ning muu hulgas luua EAFi komitee ja investeerimisrahastu komitee.

(11) 22. detsembri 2005. aasta Euroopa konsensus arengu küsimuses[21] ning nõukogu järeldused seoses komisjoni teatistega „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks"[22] ja „Tulevane lähenemisviis kolmandatele riikidele antavale ELi eelarvetoetusele"[23] peaksid andma 11. EAFi kavandamisel ja rakendamisel aluseks võetava üldise poliitikaraamistiku, kuhu kuuluvad ka abi tõhusust käsitlevad rahvusvaheliselt kokku lepitud põhimõtted, mis on sätestatud näiteks abi tõhusust käsitlevas Pariisi deklaratsioonis (2005), ELi tegevusjuhendis vastastikuse täiendavuse ja tööjaotuse kohta arengupoliitikas (2007), ELi suunistes Accra tegevuskava jaoks (2008), Busani foorumi lõppdokumendis (2011) ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis, millega liit on ühinenud.

(12) Samuti seab liit eesmärgiks tagada liidu arengukoostööpoliitika kujundamisel, strateegilisel kavandamisel ja meetmete rakendamisel sidusus oma välistegevuse muude valdkondadega.

(13) Võitlemine kliimamuutustega ja keskkonnakaitse on keerulised ülesanded, millega liit silmitsi seisab ja mille puhul on tungiv vajadus rahvusvaheliselt tegutseda. Komisjoni 29. juuni 2011. aasta teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve" seatud sihi kohaselt peaks käesolev määrus aitama võimalikult hästi kaasa eesmärgile suunata vähemalt 20 % ELi koguvahenditest kliimameetmetele, pidades samal ajal kinni Cotonou lepingus sätestatud ELi ja AKV riikide partnerluse põhimõttest. Vähese CO_2-heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise ühiskonnaga seotud meetmed peaksid mõju suurendamiseks võimaluse korral üksteist toetama.

(14) Liit ja liikmesriigid peaksid parandama oma arengukoostööpoliitika järjepidevust ja vastastikust täiendavust, eelkõige järgides partnerriikide ja -piirkondade prioriteete riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Selleks et liidu ja liikmesriikide arengukoostööpoliitika üksteist täiendaks ja tugevdaks, on asjakohane ette näha ühise kavandamise menetlused, mida tuleks rakendada igal võimalikul ja kohasel juhul.

(15) 2007. aasta detsembris toimunud ELi ja Aafrika tippkohtumisel võeti kasutusele Aafrika ja ELi strateegiline partnerlus,[24] mida kinnitati 2010. aasta novembris aset leidnud ELi ja Aafrika tippkohtumisel. Samuti võttis nõukogu 19. novembril 2012. aastal vastu järeldused Kariibi mere piirkonna – ELi ühise partnerlusstrateegia kohta,[25] mis asendasid nõukogu 11. aprilli 2006. aasta järeldused ELi – Kariibi mere piirkonna partnerluse kohta. Vaikse ookeani piirkonna puhul võttis nõukogu

---

20 Lisada viide ajutise kohaldamise otsusele.
21 ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.
22 Nõukogu dokument 9369/12, 14. mai 2012.
23 Nõukogu dokument 9371/12, 14. mai 2012.
24 Nõukogu dokument 16344/07.
25 Nõukogu dokument 16455/12.

14. mail 2012 vastu järeldused ELi ja Vaikse ookeani piirkonna arengupartnerluse uutmise kohta,[26] millega ajakohastati ja täiendati 2006. aastal (nõukogu 17. juuli 2006. aasta järeldustes) vastu võetud strateegiat.

(16) Euroopa Liidu finantshuve tuleks kaitsta proportsionaalsete meetmete abil kogu kulutsükli vältel. Need meetmed peavad muu hulgas hõlmama eeskirjade eiramise juhtumite ärahoidmist, avastamist ja uurimist, kadumaläinud, alusetult väljamakstud või valesti kasutatud summade tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi. Kõnealused meetmed tuleks ellu viia kooskõlas rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikidega sõlmitud kohaldatavate kokkulepetega.

(17) Kooskõlas 10. EAFi sisekokkuleppe artikli 1 lõikega 5 ja Cotonou lepingu Ib lisa artikliga 5 ei tohiks 10. EAFi rahalisi vahendeid – välja arvatud investeerimisrahastule eraldatud summad (v.a nendega seotud intressitoetused) – pärast 31. detsembrit 2013 enam siduda, kui nõukogu ei ole otsustanud komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt teisiti. Seepärast on asjakohane ette näha nende vahendite kasutamine selleks, et tagada 11. EAFi hilisema jõustumise korral järjepidevus. Selleks et täiendada 11. EAFi sisekokkuleppe artiklit 10, milles on sätestatud, et 10. EAFi rakendusmäärus peaks kehtima kuni 11. EAFi rakendusmääruse vastuvõtmiseni, tuleks ette näha ka 10. EAFi finantsmääruse kohaldamine kuni 11. EAFi finantsmääruse vastuvõtmiseni.

(18) Euroopa välisteenistuse korraldust ja toimimist on kirjeldatud nõukogu otsuses 2010/427/EL,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS
EESMÄRGID JA ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 1
Eesmärgid ja rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid

1. AKV riikide ja piirkondadega 11. EAFi raames tehtav geograafiline koostöö tugineb Cotonou lepingu üldsätetes esitatud eesmärkidele, aluspõhimõtetele ja väärtustele.

2. Liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkide, Euroopa arengukonsensuse ning selle hilisemate muudatuste ja täienduste raamistikus

   (a) on käesoleva määruse raames tehtava koostöö põhieesmärk vähendada ja pikas plaanis kaotada vaesus;

   (b) aitab käesoleva määruse raames tehtav koostöö samuti

      i) edendada säästvat majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast arengut ning

      ii) tugevdada ja toetada demokraatiat, õigusriigi põhimõtteid, head valitsemistava, inimõigusi ja rahvusvahelise õiguse asjaomaseid põhimõtteid.

[26] Nõukogu dokument 9877/12.

Nende eesmärkide täitmist mõõdetakse asjakohaste näitajatega, sealhulgas inimarengu näitajatega, milleks on punkti a puhul eelkõige 1. aastatuhande arengueesmärk ja punkti b puhul 1.–8. aastatuhande arengueesmärk ning pärast 2015. aastat muud näitajad, milles liit ja liikmesriigid on rahvusvahelisel tasandil kokku leppinud.

3. Abi kavandamisel jälgitakse, et OECD arenguabi komitee kehtestatud ametliku arenguabi kriteeriumid oleksid täidetud võimalikult suures ulatuses.

4. Käesoleva määruse alusel ei rahastata põhimõtteliselt meetmeid, mis on hõlmatud nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 1257/96 humanitaarabi kohta[27] ja mis on selle määruse alusel rahastamiskõlblikud, välja arvatud juhul, kui see on vajalik koostöö jätkumise tagamiseks, et väljuda kriisiolukorrast ja saavutada arenguks stabiilsed tingimused. Sellistel juhtudel pööratakse erilist tähelepanu selle tagamisele, et humanitaar-, taastus- ja arenguabi on üksteisega tõhusalt seotud.

Artikkel 2
Üldpõhimõtted

1. Käesoleva määruse rakendamisel tagatakse kooskõla liidu välistegevuse muude valdkondadega ja muude liidu asjakohaste strateegiatega ning poliitikavaldkondade arengusidusus kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 208. Selleks tuginevad käesoleva määruse alusel rahastatavad meetmed, kaasa arvatud Euroopa Investeerimispanga hallatavad meetmed, koostööstrateegiatele, mis on sätestatud sellistes dokumentides nagu liidu ning asjaomaste kolmandate riikide ja piirkondade kokkulepped, deklaratsioonid ja tegevuskavad, ning liidu otsustele, erihuvidele, poliitilistele prioriteetidele ja strateegiatele.

2. Liit ja liikmesriigid vahetavad korrapäraselt ja pidevalt teavet, sealhulgas teiste rahastajatega, ning edendavad rahastajate paremat koordineerimist ja vastastikust täiendavust, töötades mitmeaastase ühise kavandamise suunas, mis tugineb partnerriikide vaesuse vähendamisele või samaväärsetele arengustrateegiatele. Nad võivad tegutseda ühiselt, sealhulgas analüüsida ühiselt strateegiaid, milles määratakse kindlaks prioriteetsed sekkumisvaldkonnad ja tööjõu riigisisene jaotus, ning neile strateegiatele reageerida, kasutades rahastajaid kaasavaid ühiseid missioone ning kaasrahastamise ja delegeeritud koostöö korda.

3. Liit edendab ülemaailmsete probleemide mitmepoolset käsitlusviisi ning teeb selles küsimuses liikmesriikide ja partnerriikidega koostööd. Vajaduse korral hõlbustab ta koostööd rahvusvaheliste organisatsioonide ja organitega ning teiste kahepoolsete rahastajatega.

4. ELi ja selle liikmesriikide ning partnerriikide suhete puhul austatakse ja edendatakse selliseid ühiseid väärtusi nagu inimõigused, demokraatia ja õigusriigi põhimõte, samuti omavastutuse ja vastastikuse vastutuse põhimõte.

Peale selle võetakse suhetes partnerriikidega arvesse nende pühendumist ning varasemat tegevust rahvusvaheliste lepingute ja liiduga sõlmitud lepinguliste suhete rakendamisel.

[27] EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1.

5. Liit edendab kooskõlas parimate rahvusvaheliste tavadega tõhusat koostööd partnerriikide ja -piirkondadega. Võimaluse korral viib liit oma abi vastavusse partnerite riiklike või piirkondlike arengustrateegiatega, reformipoliitika ja -korraga ning toetab demokraatlikku omavastutust ja riigi vastutust. Selleks edendab liit

   (a) arenguprotsessi, mis on läbipaistev ja mida juhib või reguleerib partnerriik või -piirkond, parandades sealhulgas kohalikke eriteadmisi;

   (b) partnerriikide elanike mõjuvõimu, kaasavaid ja osalust soodustavaid arengu käsitlusviise ning kõikide ühiskonnarühmade laialdast kaasamist arenguprotsessi ning riigisisesesse ja piirkondlikku dialoogi, sealhulgas poliitilisse dialoogi. Erilist tähelepanu pööratakse liikmesriikide parlamentide, kohalike asutuste ja kodanikuühiskonna vastavatele ülesannetele, muu hulgas seoses osaluse, järelevalve ja vastutusega;

   (c) tõhusaid koostööviise ja -vahendeid, mis on kooskõlas OECD arenguabi komitee parimate tavadega, sealhulgas selliste uuenduslike vahendite kasutamist nagu teatud valdkondades ja riikides toetuste ja laenu kombineerimine muude riskijagamismehhanismidega , ning erasektori kaasamist, võttes asjakohaselt arvesse võla jätkusuutlikkust ja selliste mehhanismide arvu. Kõik programmid, sekkumised ning koostööviisid ja -vahendid kohandatakse iga partnerriigi või -piirkonna konkreetsetele vajadustele, keskendudes programmipõhistele käsitlusviisidele, abi prognoositavale rahastamisele, erasektori (sealhulgas kohaliku erasektori) vahendite kasutamisele, üldisele ja mittediskrimineerivale juurdepääsule põhiteenustele ning riikide süsteemide arendamisele ja kasutamisele;

   (d) siseriikliku tulu kasutamist ja partnerriikide eelarvepoliitika tugevdamist, et vähendada vaesust ja sõltuvust abist;

   (e) poliitika ja kavandamise mõju parandamist rahastajate tegevuse koordineerimise, järjepidevuse tagamise ja ühtlustamise kaudu, et saavutada koostoime ning vältida kattumist ja dubleerimist, parandada vastastikust täiendavust ja toetada kõikidele rahastajatele avatud algatusi;

   (f) koordineerimist partnerriikides ja -piirkondades, kasutades kokkulepitud suuniseid ning koordineerimise ja abi tõhususe parimate tavade põhimõtteid;

   (g) arengule suunatud, tulemuspõhiseid käsitlusviise, sealhulgas selliste läbipaistvate ja riigi juhitavate tulemusraamistike kaudu, mis põhinevad rahvusvaheliselt kokku lepitud eesmärkidel ja näitajatel, näiteks aastatuhande arengueesmärkide näitajatel, et hinnata ja edastada arenguabi tulemusi, sealhulgas väljundeid ja mõju.

6. Liit toetab vastavalt vajadusele kahepoolse, piirkondliku ja mitmepoolse koostöö ja dialoogi, partnerluslepingute arengumõõtme ning kolmepoolse koostöö elluviimist. Liit edendab koostööd lõuna-lõuna suunal.

7. Oma tegevuses arengualase koostöö valdkonnas tugineb liit vajaduse korral liikmesriikide kogemustele seoses reformide ja üleminekuga, jagades neid kogemusi ja võttes neist õppust.

8. Liit vahetab korrapäraselt teavet kodanikuühiskonnaga.

II JAOTIS
KAVANDAMINE JA VAHENDITE ERALDAMINE

Artikkel 3
Vahendite eraldamise üldraamistik

1. Komisjon määrab mitmeaastased soovituslikud eraldised iga AKV riigi ja piirkonna ning AKV-sisese koostöö jaoks kindlaks Cotonou lepingu IV lisa artiklitega 3, 9 ja 12c ette nähtud kriteeriumide alusel, lähtudes sisekokkuleppe artiklis 2 sätestatud rahalistest piirangutest.

2. Riikide soovituslike eraldiste kindlaksmääramisel rakendatakse diferentseeritud käsitlusviisi, et tagada partnerriikidele nende olukorda arvestav konkreetne koostöö, mis põhineb

   (a) nende vajadustel,

   (b) nende suutlikkusel luua rahalisi vahendeid ja tagada neile juurdepääs ning suutlikkusel abi kasutada;

   (c) nende kohustustel ja tulemustel ning

   (d) liidu abi võimalikul mõjul.

   Vahendite jaotamisel eelistatakse riike, kes seda enim vajavad, eelkõige vähim arenenud riike, väikese sissetulekuga riike ning kriisi-, kriisijärgses, ebakindlas või haavatavas olukorras olevaid riike.

Artikkel 4
Kavandamise üldraamistik

1. AKV riikidele ja piirkondadele Cotonou lepingu alusel antava abi kavandamisel järgitakse kõnealuse lepingu IV lisa artiklites 1–14 ning käesoleva määruse artiklites 1 ja 2 nimetatud üldpõhimõtteid.

2. Välja arvatud lõikes 3 sätestatud juhtudel, toimub kavandamine koos asjaomase partnerriigi või -piirkonnaga ning see viiakse üha enam vastavusse asjaomase partnerriigi või -piirkonna vaesuse vähendamise strateegia või samaväärsete strateegiatega.

   Liit ja liikmesriigid konsulteerivad omavahel kavandamise varases etapis, et edendada oma koostöö vastastikust täiendavust ja järjepidevust.

   Liit konsulteerib EIPga tema pädevusse ja valdkonda kuuluvates küsimustes, samuti teiste rahastajate ja arenguvaldkonnas tegutsejatega, sealhulgas kodanikuühiskonna esindajatega ning piirkondlike ja kohalike asutustega.

Komisjon ja kohapeal esindatud liikmesriikide eesmärk on kavandada alati, kui see on võimalik ja asjakohane, abi ühiselt. Ka kõiki teisi liikmesriike kutsutakse üles andma oma panust eesmärgiga tugevdada liidu ühist välistegevust. Ühine kavandamine peaks tuginema kõigi liidu rahastajate suhtelistele eelistele.

3. Cotonou lepingu IV lisa artikli 3 lõikes 3 ja artikli 4 lõikes 5 nimetatud asjaoludel võib komisjon kehtestada erisätted arenguabi kavandamiseks ja rakendamiseks ühepoolselt kooskõlas liidu asjaomase poliitikaga.

4. Liit keskendub oma kahepoolse abi andmisel kuni kolmele valdkonnale.

Artikkel 5

Programmdokumendid

1. Strateegiadokumendid on dokumendid, mille on koostanud liit ja asjaomane partnerriik või -piirkond eesmärgiga tagada arengukoostöö jaoks sidus poliitikaraamistik, mis on kooskõlas Cotonou lepingu üldeesmärgi ja reguleerimisala, eesmärkide ja üldpõhimõtetega ning kõnealuse lepingu IV lisa artiklites 2, 8 ja 12a sätestatud põhimõtetega.

   Strateegiadokumentide ettevalmistamine ja rakendamine peab toimuma kooskõlas selliste abi tõhusust käsitlevate põhimõtetega nagu riigi omavastutus, partnerlus, koordineerimine, ühtlustamine, abi saavate riikide või piirkondade süsteemidega vastavusse viimine, läbipaistvus, vastastikune vastutus ja keskendumine tulemuste saavutamisele, nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklis 2. Kavandamisperiood tuleb viia ajaliselt vastavusse partnerriigi strateegiliste tsüklitega.

2. Asjaomase partnerriigi või -piirkonna nõusolekul ei ole strateegiadokumenti vaja

   (a) riikide või piirkondade jaoks, millel on olemas arengukava kujul arengustrateegia või sarnane arengudokument, mille komisjon on mitmeaastase sihtprogrammi vastuvõtmisel asjaomase alusena heaks kiitnud;

   (b) riikide või piirkondade jaoks, mille puhul liit ja liikmesriigid on kokku leppinud ühises mitmeaastases programmdokumendis;

   (c) riikide või piirkondade jaoks, kus on juba olemas ühine raamdokument, milles sätestatakse ulatuslik liidu strateegia suheteks kõnealuse partnerriigi või -piirkonnaga, sealhulgas liidu arengupoliitika;

   (d) piirkondade jaoks, millel on ELiga ühiselt kokku lepitud strateegia;

   (e) riikide jaoks, kus liit kavatseb viia oma strateegia ajaliselt kooskõlla enne 1. jaanuari 2017 algava uue riikliku tsükliga; sellistel juhtudel sisaldab mitmeaastane sihtprogramm, mis hõlmab ajavahemikku 2014. aastast kuni uue riikliku tsükli alguseni, liidu meetmeid asjaomase riigi jaoks.

3. Strateegiadokumente ei ole vaja nende riikide ega piirkondade jaoks, millele liidu rahalistest vahenditest käesoleva määruse alusel tehtav esialgne eraldis ei ületa 2014.–2020. aastal 50 miljonit eurot. Sellistel juhtudel sisalduvad liidu meetmed nende riikide või piirkondade jaoks mitmeaastases sihtprogrammis.

Kui lõigetes 2 ja 3 nimetatud valikud ei ole partnerriigi või -piirkonna jaoks vastuvõetavad, koostatakse strateegiadokument.

4. Välja arvatud artikli 4 lõikes 3 nimetatud asjaoludel, koostatakse mitmeaastased sihtprogrammid partnerriigi või -piirkonnaga peetava dialoogi alusel, tuginedes käesolevas artiklis nimetatud strateegiadokumentidele või sarnastele dokumentidele ning kokkuleppel asjaomase riigi või piirkonnaga.

Käesoleva määruse kohaldamisel võib lõike 2 punktis b nimetatud ühist mitmeaastast programmdokumenti, mis on kooskõlas käesolevas lõikes kehtestatud põhimõtete ja tingimustega, sealhulgas soovituslike rahaeraldistega, käsitada kooskõlas artiklis 14 sätestatud menetlusega ning partnerriigi või -piirkonna nõusolekul mitmeaastase sihtprogrammina.

Mitmeaastastes sihtprogrammides määratakse kindlaks liidu valitud rahastamisprioriteedid, erieesmärgid, oodatavad tulemused, tulemusnäitajad ja rahaeraldiste soovituslik jaotus nii üldiselt kui ka prioriteetsete valdkondade kaupa.

5. Peale riikide ja piirkondade programmdokumentide koostavad komisjon ja AKV riigid AKV sekretariaadi vahendusel kooskõlas Cotonou lepingu IV lisa artiklites 12–14 kehtestatud põhimõtetega ühiselt AKV-sisese strateegiadokumendi ja sellega seotud mitmeaastase sihtprogrammi.

6. Käesoleva määruse artikli 4 lõikes 3 nimetatud erisätetest võivad saada käesoleva määruse artikli 6 lõikes 1 nimetatud erikaalutlusi arvesse võttes eritoetusprogrammid.

Artikkel 6

Kavandamine kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevate riikide ja piirkondade jaoks

1. Kriisi-, kriisijärgses või ebakindlas olukorras olevate riikide ja piirkondade programmdokumentide koostamisel tuleb arvesse võtta asjaomaste riikide või piirkondade haavatavust, erivajadusi ja tingimusi.

Tähelepanu tuleb pöörata konfliktiennetus-, riigi ülesehitamise ja rahu kindlustamise, konfliktijärgse lepitamise ja taastusmeetmetele, samuti naiste rollile nendes protsessides.

Juhul kui partnerriigid või -piirkonnad on vahetult kaasatud kriisi- või kriisijärgsesse või ebakindlasse olukorda või kui neid selline olukord mõjutab, pannakse erilist rõhku hädaabi ning taastus- ja arenguabi koordineerimise kiirendamisele kõigi asjaomases valdkonnas tegutsejate seas, et pakkuda abi üleminekul hädaolukorrast arenguetappi ja suurendada vastupanuvõimet. Programmides, mis on kavandatud riikidele või piirkondadele, mis on ebakindlas olukorras või kus esineb pidevalt loodusõnnetusi, nähakse ette, kuidas suurõnnetusteks valmis olla ja neid vältida ning selliste õnnetuste tagajärgi likvideerida.

2. Riikides või piirkondades, kus on kriisi- või kriisijärgne või ebakindel olukord, võidakse korraldada riigi või piirkonna koostööstrateegia eriotstarbeline läbivaatamine. Selle läbivaatamise tulemusena võidakse kavandada eraldi

kohandatud strateegia, et tagada üleminek pikaajalisele koostööle ja arengule, edendades humanitaar- ja arengupoliitika vahendite paremat koordineerimist ja ühelt teisele üleminekut.

Artikkel 7

Programmdokumentide kinnitamine ja muutmine

1. Programmdokumendid, sealhulgas neis esitatud soovituslikud eraldised, kinnitab komisjon artiklis 14 sätestatud menetluse kohaselt.

   Samal ajal kui programmdokumendid edastatakse artiklis 14 nimetatud EAFi komiteele, edastab komisjon need teavitamise eesmärgil ka parlamentaarsele ühisassambleele.

   Seejärel kinnitab programmdokumendid asjaomane AKV riik või piirkond. Riigid või piirkonnad, kellel puudub allkirjastatud programmdokument, jäävad rahastamiskõlblikuks käesoleva määruse artikli 4 lõikes 3 sätestatud tingimustel.

2. Strateegiadokumente ja mitmeaastaseid sihtprogramme, sealhulgas neis esitatud soovituslikke eraldisi, võib kohandada, võttes arvesse Cotonou lepingu IV lisa artiklites 5, 11 ja 14 ette nähtud läbivaatamisi.

3. Artiklis 14 sätestatud menetlust kohaldatakse ka sisuliste muudatuste suhtes, millega muudetakse märkimisväärselt strateegiat, selle programmdokumente ja/või selle vahendite kavandatud jaotust. Seejärel kinnitab asjaomane AKV riik või piirkond vajaduse korral programmdokumentide vastavad lisad.

4. Lõikes 1 nimetatud menetlust ei kohaldata programmdokumentide mitteoluliste muudatuste suhtes, mis seisnevad tehnilises kohandamises, vahendite ümberjaotamises prioriteetsete valdkondade soovituslike eraldiste raames või algsete soovituslike eraldiste suurendamises või vähendamises vähem kui 20 %, tingimusel et need muudatused ei mõjuta nimetatud dokumentides sätestatud prioriteetseid valdkondi ja eesmärke. Sel juhul teavitab komisjon EAFi komiteed nendest muudatustest ühe kuu jooksul.

5. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse korral, nagu kriisi või sellise olukorra puhul, mis ohustab vahetult demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi või põhivabadusi, sealhulgas artikli 6 lõikes 2 nimetatud juhtudel, võib selleks, et muuta artiklis 5 nimetatud programmdokumente, kasutada artikli 14 lõikes 10 osutatud menetlust.

III JAOTIS
RAKENDAMINE

Artikkel 8

Üldine rakendusraamistik

AKV riikidele ja piirkondadele antavat abi, mida haldavad Cotonou lepingu alusel komisjon ja EIP, rakendatakse kooskõlas sisekokkuleppe artikli 10 lõikes 2 nimetatud finantsmäärusega (edaspidi „EAFi finantsmäärus”).

Artikkel 9

Tegevusprogrammide, üksikmeetmete ja erimeetmete vastuvõtmine

1. Komisjon võtab vajaduse korral vastu iga-aastased tegevusprogrammid, tuginedes artiklis 5 nimetatud programmdokumentidele.

   Korduva tegevuse korral võib komisjon võtta kuni kolmeks aastaks vastu ka mitmeaastased tegevusprogrammid.

   Vajaduse korral võib meetme vastu võtta üksikmeetmena enne või pärast iga-aastase või mitmeaastase tegevusprogrammi vastuvõtmist.

2. Tegevusprogrammid ja üksikmeetmed töötab välja komisjon koos partnerriigi või -piirkonnaga, kaasates kohapeal esindatud liikmesriike ja kooskõlastades seda tegevust vajaduse korral teiste rahastajatega, eriti ühise kavandamise korral, ja EIPga.

   Tegevusprogrammides täpsustatakse iga tegevuse puhul seatud eesmärgid, oodatavad tulemused ja peamised toimingud, rakendamismeetodid, eelarve ja soovituslik ajakava, seotud toetusmeetmed ja tulemuste jälgimise kord.

   Neis kirjeldatakse viisi, kuidas võetakse tegevusprogrammis arvesse EIP praegust või kavandatavat tegevust.

3. Artikli 4 lõikes 3 nimetatud juhtudel ja ettenägematu vajaduse korral võib komisjon vastu võtta erimeetmeid.

4. Lõikes 1 sätestatud tegevusprogrammid ja üksikmeetmed, mille puhul liidu rahaline abi ületab 10 miljonit eurot, ning erimeetmed, mille puhul liidu rahaline abi ületab 30 miljonit eurot, võtab vastu komisjon kooskõlas käesoleva määruse artiklis 14 sätestatud menetlusega.

   Selle menetluse järgimist ei nõuta allapoole nimetatud künniseid jäävate tegevusprogrammide ja meetmete ning nende mitteoluliste muudatuste puhul. Mitteolulised muudatused on tehnilised kohandamised, näiteks rakendusperioodi pikendamine, vahendite ümberjaotamine prognoositud eelarve raames või eelarve suurendamine või vähendamine vähem kui 20 % võrra võrreldes esialgse eelarvega, tingimusel et need muudatused ei mõjuta märkimisväärselt algse tegevusprogrammi või meetme eesmärke. Sellisel juhul võtab komisjon tegevusprogrammid ja meetmed ning nende mitteolulised muudatused vastu ning teavitab neist ühe kuu jooksul EAFi komiteed.

   Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse korral, nagu kriisi või sellise olukorra puhul, mis ohustab vahetult demokraatiat, õigusriiki, inimõigusi või põhivabadusi, võib komisjon võtta artikli 14 lõikes 10 nimetatud menetlust järgides vastu üksikmeetmed või erimeetmed või olemasolevate tegevusprogrammide ja meetmete muudatused.

5. Komisjon võtab kooskõlas käesoleva määruse artiklis 14 sätestatud menetlusega vastu eritegevusprogrammid, mis on ette nähtud sisekokkuleppe artikli 6 lõikes 2 nimetatud toetuskulude katteks. Kõik toetuskulude tegevusprogrammidesse tehtavad muudatused võetakse vastu sama menetluse kohaselt.

6. Keskkonnatundlike projektide puhul, eelkõige uute suurte infrastruktuuride puhul, viiakse projekti tasandil läbi asjakohane keskkonnaalane sõelumine, sealhulgas seoses kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse alase mõjuga, ning vajaduse korral keskkonnamõju hindamine. Kui see on asjakohane, kasutatakse valdkondlike programmide rakendamisel keskkonnamõju strateegilist hindamist. Tagada tuleb huvitatud sidusrühmade kaasamine keskkonnamõju hindamisse ja avalikkuse juurdepääs selle tulemustele.

Artikkel 10

Liikmesriikide täiendavad osamaksud

1. Liikmesriigid võivad teha komisjonile või EIP-le omal algatusel vabatahtlikke osamaksusid kooskõlas sisekokkuleppe artikli 1 lõikega 9, et aidata saavutada Cotonou lepingu eesmärke, mis jäävad väljapoole ühist kaasrahastamise korda. Sellised osamaksud ei mõjuta 11. EAFi kohaselt eraldatavate vahendite kogusummat. Neid käsitletakse samal viisil nagu sisekokkuleppe artikli 1 lõikes 2 nimetatud liikmesriikide korrapäraseid osamakse, välja arvatud sisekokkuleppe artiklite 6 ja 7 kohaldamisel, mille jaoks võib kahepoolse kaasrahastamise lepinguga näha ette erikorra.

2. Sihtotstarbelisi assigneeringuid eraldatakse üksnes nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, näiteks reageerimiseks artikli 4 lõikes 3 nimetatud erakorralistele asjaoludele. Sel juhul käsitatakse komisjonile või EIP-le tehtud vabatahtlikke osamaksusid kooskõlas EAFi finantsmäärusega sihtotstarbelise tuluna.

3. Täiendavad vahendid integreeritakse käesolevas määruses nimetatud abi kavandamisse, läbivaatamisprotsessi ning iga-aastastesse tegevusprogrammidesse, üksikmeetmetesse ja erimeetmetesse ning nende puhul järgitakse partnerriigi või -piirkonna omavastutuse põhimõtet.

4. Kõik iga-aastaste tegevusprogrammide, üksikmeetmete ja erimeetmete muudatused võtab vastu komisjon kooskõlas artikli 9 sätetega.

5. Liikmesriigid, kes teevad komisjonile või EIP-le täiendavaid vabatahtlikke osamaksusid, et aidata saavutada Cotonou lepingu eesmärke, teavitavad selliste osamaksude tegemisest eelnevalt nõukogu ja EAFi või investeerimisrahastu komiteed.

Artikkel 11

Maksud, tollimaksud ja muud lõivud

Liidu abi ei tekita konkreetseid makse, tollimakse ega muid lõive ning ei põhjusta nende kogumist.

Ilma et see piiraks Cotonou lepingu IV lisa artikli 31 kohaldamist, võivad sellised maksud, tollimaksud ja muud lõivud olla rahastamiskõlblikud sisekokkuleppe artikli 10 lõikes 2 nimetatud EAFi finantsmääruses sätestatud tingimustel.

Artikkel 12

Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab vajalikud meetmed tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetavate meetmetega, tõhusate kontrollidega ning juhul, kui avastatakse eeskirjade eiramise juhtumeid, alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistustega.

2. Komisjonil või selle esindajal ja kontrollikojal on õigus auditeerida ja kontrollida nii dokumentide põhjal kui ka kohapeal kõiki abisaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on rahastatud käesoleva määruse alusel liidu vahenditest.

3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada uurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspektsioone, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1073/1999[28] ning nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96[29] sätestatud korras eesmärgiga teha kindlaks, kas käesoleva määruse alusel rahastatava toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või lepingu puhul on esinenud pettust, korruptsiooni või mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad käesoleva määruse rakendamisest tulenevad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöökokkulepped, lepingud, toetuslepingud ja toetuse andmise otsused sätteid, millega antakse komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile sõnaselge õigus viia vastavalt oma pädevusele läbi selliseid auditeid, kohapealseid kontrolle ja inspektsioone.

Artikkel 13

Eeskirjad kodakondsuse ja päritolu kohta seoses riigihangete, toetuste ja muude toetuse andmise menetlustega

Eeskirjad kodakondsuse ja päritolu kohta seoses riigihangete, toetuste ja muude toetuse andmise menetlustega on kindlaks määratud Cotonou lepingu IV lisa artiklis 20.

IV JAOTIS
OTSUSTE TEGEMISE KORD

Artikkel 14

EAFi komitee vastutusala

1. Sisekokkuleppe artikli 8 kohaselt loodud Euroopa Arengufondi komitee (edaspidi „EAFi komitee”) esitab oma arvamuse kooskõlas lõigetes 3–10 sätestatud menetlusega.

   EIPga seotud küsimustes toimuvates EAFi komitee menetlustes osaleb EIP vaatleja.

[28] EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.
[29] EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

2. EAFi komitee ülesanded on sätestatud käesoleva määruse II ja III jaotises:

(a) liidu abi kavandamine 11. EAFi raames ja abi kavandamise läbivaatamine, keskendudes eelkõige riikide, piirkondade ja AKV-sisestele strateegiatele, ning

(b) liidu ja selle liikmesriikide abi rakendamise järelevalve, mis hõlmab muu hulgas hinnangut sellele, milline on abi mõju vaesuse vähendamisele, valdkondlikke aspekte, valdkondadevahelisi küsimusi, kohapeal liikmesriikide ja teiste rahastajatega tehtava koordineerimise toimimist ning artiklis 2 nimetatud abi tõhususe põhimõtete rakendamisel tehtud edusamme.

3. Kui EAFi komiteelt palutakse arvamust, esitab komisjoni esindaja EAFi komiteele selle töökorras sätestatud tähtaja jooksul võetavate meetmete eelnõu. EAFi komitee esitab oma arvamuse tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, kuid mis ei ole pikem kui 30 päeva.

Seni kuni EAFi komitee ei ole oma arvamust esitanud, võivad komitee liikmed teha ettepanekuid muudatusteks ja eesistuja võib esitada kavandatud meetmete kohta muudetud versioone.

Eesistuja püüab leida lahendusi, mis saavutavad EAFi komitees võimalikult laialdase toetuse. Eesistuja teavitab EAFi komiteed viisist, kuidas arutelusid ja soovitusi muudatusteks on arvesse võetud, keskendudes eelkõige nendele soovitustele, mis on leidnud EAFi komitees laialdast toetust.

4. Arvamus esitatakse sisekokkuleppe artikli 8 lõikes 3 sätestatud kvalifitseeritud häälteenamusega, kusjuures liikmesriikide hääli arvestatakse sisekokkuleppe artikli 8 lõikes 2 sätestatud korras.

5. Kui EAFi komitee esitab positiivse arvamuse, võtab komisjon meetmed vastu ja neid kohaldatakse viivitamata.

6. Kui EAFi komitee esitab negatiivse arvamuse, komisjon meetmeid vastu ei võta. Kui meetmeid peetakse vajalikuks, võib eesistuja esitada EAFi komiteele kahe kuu jooksul pärast negatiivse arvamuse esitamist meetmete eelnõu muudetud versiooni või esitada meemete eelnõu ühe kuu jooksul pärast negatiivse arvamuse esitamist täiendavaks kaalumiseks lõikes 9 nimetatud apellatsioonikomiteele.

7. Kui arvamust ei esitata, võib komisjon kavandatud meetmed vastu võtta, välja arvatud järgmises lõigus sätestatud juhul. Kui komisjon ei võta meetmeid vastu, võib eesistuja esitada EAFi komiteele meetmete muudetud versiooni.

Komisjon ei võta meetmeid vastu, kui EAFi komitee on liikmete lihthäälteenamusega nende vastu. Kui meetmeid peetakse vajalikuks, võib eesistuja sel juhul esitada EAFi komiteele kahe kuu jooksul pärast hääletust meetmete eelnõu muudetud versiooni või esitada meemete eelnõu ühe kuu jooksul pärast hääletust täiendavaks kaalumiseks lõikes 9 nimetatud apellatsioonikomiteele.

8. Kui EAFi komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse teel, lõpetatakse menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab seda EAFi komitee eesistuja või nõutakse seda komitee liikmete lihthäälteenamusega.

9. Apellatsioonikomitee võtab komisjoni ettepanekul vastu oma töökorra komitee liikmete lihthäälteenamusega. Apellatsioonikomitee poole pöördumise korral tuleb komitee kokku 14 päeva kuni 6 nädala jooksul pärast pöördumise esitamist, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Ilma et see piiraks lõike 3 esimese lõigu kohaldamist, esitab apellatsioonikomitee oma arvamuse sisekokkuleppe artikli 8 lõikes 3 sätestatud kvalifitseeritud häälteenamusega kahe kuu jooksul pärast tema poole pöördumist, kusjuures liikmesriikide hääli arvestatakse sisekokkuleppe artikli 8 lõikega 2 ette nähtud korras. Apellatsioonikomitee eesistujaks on komisjoni esindaja.

Eesistuja määrab apellatsioonikomitee kogunemise kuupäeva kindlaks tihedas koostöös komitee liikmetega, et tagada liikmesriikide ja komisjoni esindajate ning EIPga seotud küsimuste käsitlemise korral EIP esindajate asjakohane esindatus.

Kui apellatsioonikomitee esitab positiivse arvamuse, võtab komisjon meetmed vastu. Kui apellatsioonikomitee arvamust ei esita, võib komisjon meetmed vastu võtta. Kui apellatsioonikomitee esitab negatiivse arvamuse, komisjon meetmeid vastu ei võta.

10. Käesolevale lõikele viitamisel võtab komisjon vastu meetmed, ilma et neid esitataks eelnevalt EAFi komiteele, ja neid kohaldatakse viivitamata ning need jäävad jõusse seni, kuni kehtib vastuvõetud või kohandatud dokument, tegevusprogramm või meede.

Hiljemalt 14 päeva pärast meetmete vastuvõtmist esitab eesistuja meetmed arvamuse saamiseks EAFi komiteele.

Juhul kui EAFi komitee esitab kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 3 ja 4 negatiivse arvamuse, tühistab komisjon viivitamata esimese lõigu kohaselt vastu võetud meetmed.

Artikkel 15

Aafrika rahutagamisrahastu

AKV-siseses sihtprogrammis nähakse ette Aafrika rahutagamisrahastu vahendid. Neid vahendeid võib täiendada piirkondlike sihtprogrammidega. Kohaldatakse järgmistes punktides sätestatud erimenetlust:

(a) Aafrika Liidu taotlusel, mille on heaks kiitnud AKV suursaadikute komitee, koostab komisjon mitmeaastased tegevusprogrammid, milles määratakse kindlaks taotletavad eesmärgid, võimalike sekkumiste ulatus ja laad ning rakenduskord. Iga tegevusprogrammi lisas kirjeldatakse iga võimaliku sekkumisviisi puhul selle laadist, ulatusest ja kiireloomulisusest sõltuvat otsuste tegemise konkreetset korda;

(b) tegevusprogramme, sealhulgas nende punktis a nimetatud lisa, ning nende mis tahes muudatusi arutatakse asjaomastes nõukogu ettevalmistavates töörühmades ning poliitika- ja julgeolekukomitees ning enne, kui komisjon need vastu võtab, kiidab alaliste esindajate komitee need sisekokkuleppe artikli 8 lõike 3 kohaselt kvalifitseeritud häälteenamusega heaks;

(c) tegevusprogrammid, välja arvatud nende punktis a nimetatud lisa, on komisjoni ja Aafrika Liidu vahel sõlmitavale rahastamislepingu aluseks;

(d) iga rahastamislepingu kohane sekkumine tuleb eelnevalt heaks kiita poliitika- ja julgeolekukomitees; asjaomaseid nõukogu ettevalmistavaid töörühmi teavitatakse või nendega konsulteeritakse õigel ajal enne tegevusprogrammide edastamist poliitika- ja julgeolekukomiteele kooskõlas punktis b nimetatud otsuste tegemise korraga, et tagada lisaks sõjalisele ja julgeolekumõõtmele ka kavandatavate meetmete arenguga seotud aspektide arvessevõtmine;

(e) komisjon koostab nõukogu või EAFi komitee taotlusel nende teavitamiseks igal aastal tegevusaruande vahendite kasutamise kohta, eristades ametliku arenguabiga seotud kulukohustused ja väljamaksed muudest kulukohustustest ja väljamaksetest.

Liit jätkab tulevaste alternatiivsete rahastamisallikate, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika vahendite kasutamise võimaluste uurimist.

Artikkel 16

Investeerimisrahastu komitee

1. EIP egiidi all sisekokkulepe artikli 9 kohaselt moodustatud investeerimisrahastu komitee koosneb liikmesriikide esindajatest ja ühest komisjoni esindajast. Komiteesse on kutsutud osalema ka nõukogu peasekretariaadi vaatleja ja Euroopa välisteenistuse vaatleja. Iga liikmesriik ja samuti komisjon nimetab ühe esindaja ja ühe asendaja. Järjepidevuse tagamiseks valivad investeerimisrahastu komitee liikmed investeerimisrahastu komitee eesistuja endi hulgast kaheks aastaks. Komitee sekretariaadi- ja tugiteenused tagab EIP. Hääletamisõigus on ainult liikmesriikide määratud investeerimisrahastu komitee liikmetel või asendusliikmetel.

   Nõukogu võtab ühehäälse otsusega vastu investeerimisrahastu komitee töökorra, võttes aluseks komisjoniga konsulteerimise järel koostatud EIP ettepaneku.

   Investeerimisrahastu komitee teeb otsused kvalifitseeritud häälteenamusega. Hääli arvestatakse sisekokkuleppe artiklis 8 sätestatud korras.

   Investeerimisrahastu komitee tuleb kokku vähemalt neli korda aastas. EIP või komitee liikmete taotlusel võib kooskõlas töökorraga kutsuda kokku lisakoosolekuid. Peale selle võib investeerimisrahastu komitee esitada kirjaliku menetluse teel töökorraga kehtestatud tingimustel arvamuse.

2. Investeerimisrahastu komitee kiidab heaks

   (a) investeerimisrahastu rakendamisel järgitavad tegevussuunised;

   (b) investeerimisrahastu investeerimisstrateegiad ja äriplaanid, võttes aluseks Cotonou lepingu eesmärgid ja liidu arengupoliitika üldpõhimõtted;

   (c) investeerimisrahastu aastaaruanded;

   (d) kõik investeerimisrahastut käsitlevad üldised poliitikadokumendid, sealhulgas hindamisaruanded.

3. Investeerimisrahastu komitee esitab oma arvamuse

(a) Cotonou lepingu II lisa artikli 2 lõike 7 ja artikli 4 lõike 2 punkti b alusel intressitoetuse andmise ettepanekute kohta. Sellistel juhtudel esitab komitee arvamuse ka sellise intressitoetuse kasutamise kohta;

(b) ettepanekute kohta toetada investeerimisrahastust projekte, mille kohta komisjon on esitanud negatiivse arvamuse;

(c) muude investeerimisrahastuga seotud ettepanekute kohta, mille aluseks on rahastu tegevussuunistes kindlaks määratud üldpõhimõtted.

Selleks et lihtsustada heakskiitmisprotsessi väikesemahuliste meetmete puhul, võib investeerimisrahastu komitee esitada pooldava arvamuse EIP esitatud ettepanekute kohta, mis käsitlevad ülderaldisi (seoses intressitoetuste või tehnilise abiga) või üldlubasid (seoses laenamise või omakapitaliga), mille EIP eraldab seejärel ilma investeerimisrahastu komitee ja/või komisjoni täiendava arvamuseta konkreetsetele projektidele, võttes arvesse ülderaldisi/üldlube käsitlevaid kriteeriume, sealhulgas projekti kohta eraldatavat maksimumsummat.

Lisaks võivad EIP juhtorganid aeg-ajalt taotleda investeerimisrahastu komitee arvamust kõigi rahastamisettepanekute või nende teatavate kategooriate kohta.

4. EIP kohustus on esitada investeerimisrahastu komiteele õigel ajal kõik küsimused, mille puhul on lõigete 2 ja 3 kohaselt nõutav investeerimisrahastu komitee heakskiit või arvamus. Kõik investeerimisrahastu komiteele arvamuse saamiseks esitatud ettepanekud tehakse rahastu tegevussuunistes sätestatud asjakohaste kriteeriumide ja põhimõtete kohaselt.

5. EIP teeb tihedat koostööd komisjoniga ning vajaduse korral koordineerib oma tegevust teiste rahastajatega. Eelkõige

(a) koostab või vaatab EIP koostöös komisjoniga läbi lõike 2 punktis a nimetatud investeerimisrahastu tegevussuunised. EIP vastutab suuniste järgimise eest ning tagab, et tema toetatavate projektide puhul austatakse rahvusvahelisi sotsiaalseid ja keskkonnanorme ning et need on sidusad Cotonou lepingu eesmärkide, ühenduse arengupoliitika üldpõhimõtete ja riikide või piirkondade asjakohaste koostööstrateegiatega;

(b) palub EIP investeerimisstrateegiate, äriplaanide ja üldiste poliitikadokumentide koostamisel komisjoni arvamust;

(c) teavitab EIP komisjoni enda hallatavatest projektidest kooskõlas artikli 18 lõikega 1. Projekti hindamise etapis palub EIP komisjoni arvamust selle kohta, kas projekt on vastavuses riikide või piirkondade asjakohaste koostööstrateegiaga või vajaduse korral investeerimisrahastu üldeesmärkidega;

(d) välja arvatud lõike 3 punktis a nimetatud ülderaldisega hõlmatud intressitoetuste puhul, palub EIP projekti hindamise etapis komisjonilt nõusolekut ka selle kohta, et kõik investeerimisrahastu komiteele esitatud intressitoetuste ettepanekud on vastavuses Cotonou lepingu II lisa artikli 2 lõikega 7 ja artikli 4 lõikega 2 ning investeerimisrahastu tegevussuunistes kindlaksmääratud kriteeriumidega.

Komisjoni arvamus loetakse pooldavaks või komisjon loetakse ettepanekuga nõustunuks, kui ta ei esita kolme nädala jooksul pärast ettepaneku esitamist ettepaneku kohta negatiivset arvamust. Rahandussektori või avaliku sektori projekte käsitlevate arvamuste ning intressitoetuste puhul võib komisjon nõuda, et lõplik projekti ettepanek esitataks talle arvamuse avaldamiseks või heakskiitmiseks kaks nädalat enne kõnealuse ettepaneku saatmist investeerimisrahastu komiteele.

6. EIP ei võta ühtegi lõikes 3 nimetatud meedet, kui ta ei ole saanud investeerimisrahastu komiteelt pooldavat arvamust.

Saanud investeerimisrahastu komiteelt pooldava arvamuse, teeb EIP otsuse ettepaneku kohta oma korra kohaselt. Eelkõige võib ta otsustada jätta ettepanekuga ette nähtud meede võtmata. EIP teavitab investeerimisrahastu komiteed ja komisjoni korrapäraselt igast oma otsusest nii toimida.

Omavahenditest antavate laenude ja investeerimisrahastu investeeringute kohta, mille puhul investeerimisrahastu komitee arvamust ei nõuta, teeb EIP ettepaneku kohta otsuse oma korra kohaselt ning investeerimisrahastu puhul rahastu tegevussuuniste ja rahastu komitee heakskiidetud investeerimisstrateegiate kohaselt.

Olenemata investeerimisrahastu komitee negatiivsest arvamusest intressitoetuse andmise ettepaneku kohta võib EIP anda kõnealuse laenu ilma intressitoetuseta. EIP teavitab investeerimisrahastu komiteed ja komisjoni korrapäraselt igast oma otsusest nii toimida.

EIP võib investeerimisrahastu tegevussuunistes sätestatud tingimustel ning tingimusel, et laenu oluline eesmärk või investeerimisrahastu kõnealune investeering ei muutu, otsustada muuta investeerimisrahastu sellise laenu või investeeringu tingimusi, mille kohta investeerimisrahastu komitee on esitanud lõike 3 kohase pooldava arvamuse, või ükskõik millise sellise laenu tingimusi, mille kohta investeerimisrahastu komitee on esitanud seoses intressitoetustega pooldava arvamuse. Eelkõige võib EIP otsustada suurendada laenusummat või investeerimisrahastu investeeringut kuni 20 %.

Selline suurendamine võib Cotonou lepingu II lisa artikli 2 lõikes 7 nimetatud intressitoetusega projektide puhul kaasa tuua intressitoetuse väärtuse võrdelise suurenemise. EIP teavitab investeerimisrahastu komiteed ja komisjoni korrapäraselt igast oma otsusest nii toimida. Kui intressitoetuse suurendamist taotletakse Cotonou lepingu II lisa artikli 2 lõike 7 kohaste projektide puhul, esitab investeerimisrahastu komitee oma arvamuse enne EIP otsust.

7. EIP haldab investeerimisrahastu investeeringuid ja kõiki investeerimisrahastu kontol hoitavaid vahendeid kooskõlas Cotonou lepingu eesmärkidega. EIP võib eelkõige osaleda selliste juriidiliste isikute juhtimis- ja järelevalveorganite töös, millesse investeerimisrahastu on investeerinud, ning võib kooskõlas investeerimisrahastu tegevussuunistega võtta, kasutada ja muuta investeerimisrahastu nimel õigusi.

V JAOTIS
LÕPPSÄTTED

Artikkel 17
Kolmanda riigi või piirkonna osalemine

Selleks et tagada liidu abi sidusus ja tõhusus, võib komisjon otsustada, et sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punkti a alapunktis i nimetatud vahendeid tohib anda AKV riikide hulka mittekuuluvatele arengumaadele ja AKV riikide osalusega piirkondlikele integratsiooniasutustele, kes edendavad piirkondlikku koostööd ja integratsiooni, mille jaoks võib anda teistest liidu välistegevuse rahastamisvahenditest liidu abi, kui asjaomane projekt või programm on piirkondliku või piiriülese iseloomuga ning vastab Cotonou lepingu IV lisa artiklile 6. ÜMTd, millele antakse liidu abi otsuse [...] kohaselt, ja liidu äärepoolseimad piirkonnad võivad samuti osaleda piirkondlikes koostööprojektides ja -programmides. Nende territooriumide ja piirkondade osalemise võimaldamiseks eraldatakse vahendid lisaks sisekokkuleppe artikli 1 lõike 2 punkti a alapunktis i nimetatud vahenditele. Arvesse tuleks võtta eesmärki tugevdada liikmesriikide, nende äärepoolseimate piirkondade, ÜMTde ja AKV riikide koostööd ning vajaduse korral tuleks luua koordineerimismehhanismid. Sellised rahalised vahendid ja 11. EAFi finantsmääruses nimetatud rahastamisviise käsitlevad sätted võidakse ette näha strateegiadokumentides ja mitmeaastastes sihtprogrammides ning käesoleva määruse artiklis 9 nimetatud tegevusprogrammides ja meetmetes.

Artikkel 18
EAFi abiga seotud järelevalve, aruandlus ja hindamine

1. Komisjon ja EIP kontrollivad korrapäraselt oma meetmeid ning vaatavad läbi oodatud tulemuste saavutamisel tehtud edusammud. Komisjon hindab ka oma valdkondlike strateegiate ja meetmete mõju ja tulemusi ning kavandamise tõhusust, kasutades selleks vajaduse korral sõltumatut välishindamist. Hindamisel tuleks lähtuda OECD arenguabi komitee heade tavade põhimõtetest ning selle käigus tuleks püüda, vajaduse korral soolist võrdõiguslikkust arvesse võttes, kindlaks teha, kas konkreetsed eesmärgid on saavutatud, ning sõnastada soovitused edasise tegevuse täiustamiseks.

   EIP teavitab komisjoni korrapäraselt nende projektide rakendamisest, mida rahastatakse EIP hallatavatest 11. EAFi vahenditest, järgides investeerimisrahastu tegevussuunistes sätestatud korda.

2. Komisjon saadab oma hindamisaruanded EAFi komitee vahendusel liikmesriikidele ja teavitamise eesmärgil EIP-le. Tulemusi kasutatakse programmide kavandamisel ja vahendite eraldamisel.

3. Komisjon kaasab käesoleva määruse alusel antava liidu abi hindamise etappi sobilikus ulatuses kõik asjaomased sidusrühmad ning võib vajaduse korral korraldada ELi liikmesriikide, teiste rahastajate ja arengupartneritega ühishindamisi.

4. Komisjon jälgib 11. EAFi rakendamisel tehtud edusamme ja esitab nõukogule alates 2016. aastast iga kahe aasta järel aruande liidu rahalise abi rakendamise ja tulemuste ning võimaluse korral peamiste tagajärgede ja mõju kohta. See aruanne saadetakse

ka Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

5. Kahe aasta järel esitatav aruanne sisaldab riikide, piirkondade ja koostöövaldkondade kaupa teavet eelmisel aastal rahastatud meetmete, järelevalve- ja hindamistulemuste ning asjaomaste arengupartnerite kaasamise kohta, samuti teavet kulukohustuste täitmiseks ja makseteks ettenähtud assigneeringute kohta.

6. Aruandes hinnatakse abi tulemusi, kasutades võimaluse korral konkreetseid ja mõõdetavaid näitajaid abi rolli kohta Cotonou lepingu eesmärkide saavutamisel. Aruanne sisaldab peamisi saadud õppetunde ja varasemate aastate hindamiste käigus esitatud soovituste põhjal võetud järelmeetmeid.

7. Liit ja liikmesriigid teostavad tulemuste läbivaatamise, hinnates muu hulgas maksekohustuste täitmise ja väljamaksete seisu ning antud abi tulemusi ja mõju. Läbivaatamine teostatakse komisjoni ettepaneku põhjal.

8. EIP annab investeerimisrahastu komiteele teavet investeerimisrahastu eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta. Cotonou lepingu II isa artikli 6B kohaselt kontrollitakse investeerimisrahastu üldiseid tulemusi 11. EAFi ühise vahe- ja lõppläbivaatamise käigus. Vaheläbivaatamise teostab sõltumatu väliskspert koostöös EIPga ja selle tulemused tehakse investeerimisrahastu komiteele kättesaadavaks.

Artikkel 19

Kliimameetmete ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutused

Kliimameetmete ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kogukulutusi hinnatakse igal aastal vastu võetud programmdokumentide põhjal. Välistamata nende olemasolu korral täpsemate meetodite kasutamist, kohaldatakse EAFi raames eraldatud rahaliste vahendite suhtes OECD metoodikal (nn Rio markerid) põhinevat iga-aastast jälgimissüsteemi, mis on integreeritud liidu programmide tulemusjuhtimise olemasolevatesse meetoditesse, et kvantifitseerida kliimameetmete ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutused, mis on registreeritud hindamistes ja poolaastaaruannetes, artiklis 9 nimetatud tegevusprogrammide, üksikmeetmete ja erimeetmete tasandil.

Artikkel 20

Euroopa välisteenistus

Käesolevat määrust kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine.

Artikkel 21

Üleminekumeetmed

Kuni 11. EAFi sisekokkuleppe jõustumiseni rahastatakse üleminekumeetmeid artiklis 9 nimetatud tegevusprogrammide, üksikmeetmete, erimeetmete ja konkreetsete toetuskulude tegevusprogrammide kujul 11. EAFi üleminekurahastust, mis koosneb varasemate EAFide järelejäänud vahenditest ja varasemate EAFide projektidest vabanenud vahenditest. See üleminekurahastu võib hõlmata ka toetusi sisekokkuleppe artikli 2 punktis d nimetatud

intressitoetuste ja projektiga seotud tehnilise abi rahastamiseks. Üleminekumeetmete eesmärk on hõlbustada programmdokumentide rakendamist.

Üleminekurahastust eraldatavate vahendite üle peetakse arvestust 11. EAFi raames. 9. ja 10. EAFi sisekokkulepete artikli 1 lõike 2 punktis a sätestatud liikmesriikide osamaksusid vähendatakse vastavalt.

Kõnealuste üleminekumeetmete rakendamiseks kohaldatakse kuni 11. EAFi finantsmääruse jõustumiseni 10. EAFi finantsmäärust.

Artikkel 22
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014 kuni sisekokkuleppe kohaldamise lõppkuupäevani.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Brüssel , *Nõukogu nimel*
eesistuja